

CO₂ venlig opvarmning med brændeovne – sådan er du sikker på at dit træ er bæredygtigt

Der er ca. 650.000 brændeovne i Danmark og forbruget af brænde til boligopvarmning er årligt estimeret til mere end 3,85 mio. skovrummeter. Hvis man omregner dette til de kendte brændetårne, svarer det til, at de står side om side 1700 km.

I Danmark stammer ca. 50% af brændslet i brændeovne fra haver og hegn. 30% kommer fra sankning i skove, affaldstræ fra industri og lokal levering af brænde. Ca. 20% købes i byggemarkeder og ved andre forhandlere udenfor skovene. En del af disse 20% importeres fra Europa. Det vil sige, at 80% af brændet skoves lokalt, og derfor ikke finder anden anvendelse. Det importerede træ skoves også bæredygtigt, men her er der mindre styr på, hvordan det alternativt ville kunne anvendes.

Bæredygtig skovdrift til gavn for klimaet og dig

Bæredygtig skovdrift betyder, at der ikke fældes mere træ end tilvæksten. Der skal hele tiden fældes for at de eksisterende træer vokser optimalt og kan bruges til fx møbler, brædder og lignende. Skovarealerne øges med ca. 10% i Danmark og i Europa lige nu. Målet er skov på en fjerdedel af Danmarks areal i år 2100.

Når dit brænde kommer fra haver, hegn eller skov der drives bæredygtigt, kan du være sikker på, at du fyrer CO₂ venligt. I gennemsnit regner man med, at hvert kg brænde afbrændt i en moderne brændeovn sparer udledning af mellem 0,5 kg (fjernvarme) til 1 kg CO₂ (elvarme og oliefyr). I gennemsnit sparer hver dansk brændeovn udledning af ca. 3 tons CO₂.

Hvis man sammenligner med en vindmølle, så regner man med at en vindmølle i en driftsperiode på 25 år bruger ca. 1-5% af energien på fremstilling, drift, transport m.m.

I CO₂ debatten i medierne har der været skrevet om kraftværkers afbrænding af biobrændsel. Dette kan ikke direkte sammenlignes med afbrænding af træ i brændeovne. Dels fordi en større del af kraftværkernes brændsel importeres og dels fordi der i mindre grad er tale om restprodukter eller affaldstræ, der ikke kan finde anden anvendelse. Herudover er der også tab af energi i ledningsnettet.

Man kan regne med, at virkningsgraden i en moderne brændeovn er på samme niveau som nettovirkningsgraden fra et effektivt kraftvarmeværk.

Hvad kan du mere gøre for at hjælpe klimaet?

Det korte svar er: plant flere træer i din have og bliv selvforsynende. Nåletræer er det bedste valg, da de vokser hurtigst og giver mest brænde¹. Hvis dit brændeforbrug er 5 m³, skal du altså bruge ca. 1.350 m² nåletræ skov for at være selvforsynende. Har du ikke mulighed for at inddrage så meget af græsplænen til egen skov, så kan du købe bæredygtigt træ lokalt.

Du kan finde en oversigt over lokale brændeforhandlere her:

¹ I forhold til plantning kan man regne med følgende tilvækst angivet i kubikmeter fastmasse pr ha pr år (en ha er 10.000 m²) – afhængigt af jordbundens kvalitet. En kubikmeter fastmasse svarer til ca. 1,8 m³ skovrummeter eller 1,42 m³ træ i brændestabel.

Træernes alder	Tilvækst i kubikmeter fastmasse pr ha			
	0-10 år	10-20 år	20-30 år	30-40 år
Bøg	2,5	5	18	18
Eg	2,5	6	15	12,5
Nåletræ	14	34	29	21,5

- <https://naturstyrelsen.dk/drift-og-pleje/salg-og-udleje/braende-og-sankekort/>,
- <https://www.skovforeningen.dk/oplevelser-produkter/braende/>
- <https://www.danskbraendesalg.dk/>

Du kan finde oversigt over lokale steder at sanke brænde her:

- <https://braendebutik.nst.dk/oversigt>
- <https://www.skovforeningen.dk/oplevelser-produkter/braende/>

Brændeovne øger livskvaliteten

Udover gevinsten ved CO₂ venlig opvarmning har undersøgelser vist, at brændeovnen øger livskvaliteten og har en meditativ effekt. Den inviterer til rolige stunder, fællesskab, samtaler og ægte varme. En anden positiv effekt ved brændeovnen er, at den konstant udskifter luften i rummet og dermed bidrager til et bedre indeklima.

Læs mere her:

- <https://www.viden.aduro.dk/viden-og-gode-raad/design-og-livstil/braendeovne-oeger-livskvaliteten/>
- <https://www.viden.aduro.dk/viden-og-gode-raad/design-og-livstil/skab-et-godt-indeklima-med-din-braendeovn/>

Kilder: Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet, Energistyrelsen, EA Energianalyse, Dansk Fjernvarme.